

"Negyvenöt vad telén"

1945. január 23-án az újvidéki Szabad Vajdaság (a Magyar Szó elődje) vérlázítóan magyarellenes, uszító cikket jelentetett meg. A dél-bácskai szóbeli emlékezet egy később koszorússá lett költő művének tekinti az irományt, mely szerzője számára – bárki is lett légyen – valóban biztosította a halhatatlanságot, de a szégyent is. Ebből értesülhetek ugyanis a délvidéki magyarok arról, hogy a jugoszláv partizán hatóság elhatározta Csurog és Zsablya korábban már megtizedelt teljes magyar lakosságának kitelepítését és koncentrációs táborba hurcolását. A gyűlölködő cikkíró nem válogat a negatív minősítéseket felerősítő stílusos eszközökben: „Bácska gyilkossá nevelt fiairól”, „gyilkos ösztönükben hóhérokká fajultakról”, „bácskaiakról, magyarokról” ír, s hamis pátosszal hozzáteszi, „kiket, ha nem tudnánk megtagadni, szégyenlenénk, hogy itt születtünk”. Nem kétséges, mind a kitelepítést eldöntő határozat, mind pedig az ezt megideologizáló újságcikk a kollektív büntetés náci eszméjéből született. Abból az eszméből, ami ellen látszólag és állítólag küzdeni akart. Csurogon és Zsablyán ugyanis 1945. januárjában talán már egyetlen olyan magyart sem találni, aki bármilyen módon is felelősségre volna vonható az előző négy év magyar állam- és közigazgatásával vagy annak erőszakszervezeteivel folytatott akár kényszerű, akár önként vállalt együttműködéséért.

(Csorba Béla írása a Tükör rovatban olvasható)